AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCY FOR STATISTICS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

SAOPŠTENJE
FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR I | SARAJEVO, 22.03.2011. | BROJ/ NUMBER 2

INDEKS PROIZVOĐAČKIH CIJENA INDUSTRIJE NA DOMAĆEM TRŽIŠTU U BOSNI I HERCEGOVINI U FEBRUARU 2011. GODINE

INDUSTRIAL PRODUCER PRICE INDEX ON DOMESTIC MARKET IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN FEBRUARY 2011

U februaru 2011. godine zabilježen mjesečni rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda na domaćem tržištu za 0,9%.

U februaru u poređenju sa januarom 2011. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu za ukupnu industriju više su za 0,9%.

Posmatramo li glavne industrijske grupe (GIG-ove) cijene Energije su porasle za 1,9%, Intermedijarnih proizvoda za 1,3%, a Netrajnih proizvoda za široku upotrebu za 0,4%, dok je grupa Kapitalnih proizvoda zabilježila pad cijena od 0,1%. Cijene u glavnoj industrijskoj grupi Trajnih proizvoda za široku upotrebu su u istom periodu ostale nepromijenjene.

Posmatramo li područja i oblasti KD-a u istom periodu je zabilježen rast proizvođačkih cijena Vađenja ruda i kamena su porasle za 4,8%, a Prerađivačke industrije za 0,6%, dok su cijene područja Proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom, plinom i toplom vodom ostale nepromijenjene.

U februaru 2011. godine u poređenju sa januarom proizvođačke cijene su najviše porasle u vađenju uglja i lignita; treseta za 5,6%, reciklaži za 2,8%, proizvodnji proizvoda od gume i plastičnih masa za 2,3%, vađenju ruda metala za 2,1%, proizvodnji

In February 2011 Producer Price Index on domestic market grew by 0,9% at the monthly level.

In February compared to January of 2011, the producer prices of industrial products on the domestic market for the total industry increased by 0, 9%.

As regards the groups of activities (MIG´s) showing the dynamics of producer prices by end-use of products energy was 1,9% higher than in previous month, intermediate products by 1,3% and consumer non-durables by 0,4% whilst the producer prices in the group of capital products decreased by 0,1%. The prices in the main industrial group of consumer durables in the same period remained unchanged.

As regards the sections and divisions of CEA in the same period the increase of prices was recorded in Minning and Quarrying by 4,8%, in Manufacture by 0,6% whilst the prices of the section of Electricity, Gas and Water supply remained unchanged.

In February 2011 compared to the previous month the prices increased the most in minning of coal and lignite; extraction of peat 5,6%, recycling by 2,8%, manufacture of rubber and plastic products by 2,3%, minning of metal ores by 2,1%,

ostalih saobraćajnih sredstava za 2,0%, te proizvodnji prehrambenih proizvoda i pića i vađenju ostalih ruda i kamena za 1,6%.

U istom periodu značajniji pad cijena je zabilježen u proizvodnji mašina i aparata d.n.k. za 4,6%, te odjeće; doradi i obradi i bojenju krzna za 2,3%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu na godišnjem nivou više za 4,3%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda u februaru 2011. godine u poređenju sa februarom 2010. godine više za 4,3%.

Rast je zabilježen u industrijskim grupama Intermedijarnih proizvoda od 11,2%, Kapitalnih proizvoda za 4,0%, Energije za 3,5%, te Trajni proizvodi za široku upotrebu za 0,1%, dok je samo industrijska grupa Netrajnih proizvodi za široku upotrebu zabilježila pad cijena od 1,2%.

U istom periodu zabilježen je rast proizvođačkih cijena u oblastima Vađenja ruda i kamena za 4,0%, Prerađivačkoj industriji za 5,4%, a u Proizvodnji i snabdijevanju električnom energijom, plinom i toplom vodom za 1,5%.

manufacture of other transport equipment by 2,0% and manufacture of food products and beverages and the other minning and quarrying by 1,6%.

In the same period the decrease of producer prices was recorded in the manufacture of machinery and equipment n.e.c. by 4,6% and in manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur by 2,3%.

Producer prices on domestic market higher by 4,3% on annual level.

From February 2010 to February 2011 producer prices on domestic market grew by 4,3%.

As regards the groups of activities (MIG´s) showing the dynamics of producer prices by end-use of products, prices of intermediate products increased by 11,2%, of capital products by 4,0%, energy by 3,5% and consumer durables by 0,1% whilst the group of consumer non-durables has recorded a decrease of price by 1,2%.

As regards the sections and divisions of CEA in the same period the increase of prices was recorded in Minning and Quarrying by 4,0%, Manufacture by 5,4% and in Electricity, Gas and Water supply by 1,5%.

Indeks proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu u Bosni i Hercegovini u februaru 2011. godine

Producer Price Index on domestic market in Bosnia and Herzegovina in February 2011

Opis prema NACE i PRODCOM-u	II 2011 / I 2011	II 2011 / II 2010	II 2011 / XII 2010	I-II 2011 / I-II 2010	II 2011 / Ø 2010	Description by NACE and PRODCOM
UKUPAN INDEKS	**100,9**	**104,3**	**101,1**	**103,9**	**104,0**	**TOTAL INDEX**
PREMA GLAVNIM INDUSTRIJSKIM GRUPAMA (GIG)						**BY MAIN INDUSTRIAL GROUPS (MIG)**
Energija	101,9	103,5	102,0	102,7	105,7	Energy
Intermedijarni proizvodi	101,3	111,2	104,2	110,4	107,3	Interemdiate goods
Kapitalni proizvodi	99,9	104,0	103,2	104,9	103,9	Capital goods
Trajni proizvodi za široku upotrebu	100,0	100,1	98,8	99,9	99,7	Durable consumer goods
Netrajni proizvodi za široku upotrebu	100,4	98,8	97,1	98,4	99,6	Non-durable consumer goods
PREMA PODRUČJIMA I OBLASTIMA KD-a						**BY SECTIONS AND DIVISIONS OF CEA**
C Vađenje ruda i kamena	**104,8**	**104,0**	**104,8**	**101,9**	**104,9**	**C Minning and quarrying**
10 Vađenje uglja i lignita; vađenje treseta	105,6	104,8	105,6	102,3	105,7	10 Minning of coal and lignite;extraction of peat
13 Vađenje ruda metala	102,1	101,5	102,4	100,0	101,5	13 Minning of metal ores
14 Vađenje ostalih ruda i kamena	101,6	101,1	101,7	100,2	101,3	14 Other minning and quarrying
D Prerađivačka industrija	**100,6**	**105,4**	**100,8**	**105,1**	**103,7**	**D Manufacturing**
15 Proizvodnja prehrambenih proizvoda i pića	101,6	105,2	99,0	104,1	104,4	15 Manufacture of food product and beverages
16 Proizvodnja duhanskih proizvoda	100,0	103,4	103,4	103,4	103,4	16 Manufacture of tobacco products
17 Proizvodnja tekstila	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	17 Manufacture of textiles
18 Proizvodnja odjeće; dorada i bojenje krzna	97,7	102,6	102,1	102,1	102,5	18 Manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
19 Štavljenje i obrada kože; proizvodnja kofera i torbi, ručnih torbi, sedlarskih i saračkih proizvoda i obuća	99,9	101,0	100,2	101,0	100,6	19 Tanning and dressing of leather; manufacture of luggage, handbags, saddlery, harness and footwear
20 Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	100,8	99,8	100,9	98,9	100,3	20 Manufacture of wood and products and wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
21 Proizvodnja celuloze, papira i proizvoda od papira	99,0	102,0	99,8	102,7	101,4	21 Manufacture of pulp, paper and paper products
22 Izdavačka i štamparska djelatnost, umnožavanje snimaka	99,7	100,8	99,8	101,0	100,3	22 Publishing, printing and reproduction of recorded media
23 Proizvodnja koksa, naftnih derivata i nuklearnog goriva	100,9	146,3	109,5	150,6	121,7	23 Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
24 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	99,9	94,8	99,4	95,8	97,6	24 Manufacture of chemicals and chemical products

**nastavak tabele*

	Opis prema NACE i PRODCOM-u	II 2011 / I 2011	II 2011 / II 2010	II 2011 / XII 2010	I-II 2011 / I-II 2010	II 2011 / Ø 2010		Description by NACE and PRODCOM
25	Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	102,3	99,9	102,5	98,9	101,4	25	Manufacture of rubber and plastic products
26	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	100,1	99,2	100,2	99,1	99,9	26	Manufacture of other non-metallic mineral products
27	Proizvodnja baznih metala	99,8	119,0	105,3	119,5	110,0	27	Manufacture of basic metals
28	Proizvodnja proizvoda od metala, osim mašina i opreme	100,7	114,0	108,1	13,7	109,2	28	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
29	Proizvodnja mašina i aparata d.n.k.	100,0	101,0	100,4	101,0	100,7	29	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
30	Proizvodnja kancelarijskih mašina i kompjutera	95,4	98,7	95,2	103,6	99,1	30	Manufacture of office machinery and computers
31	Proizvodnja električnih mašina i aparata d.n.k.	98,7	125,6	102,9	121,4	109,9	31	Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.
32	Proizvodnja radiotelevizijskih i komunikacionih aparata i opreme	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	32	Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
33	Proizvodnja medicinskih, preciznih i optičkih instrumenata, satova	100,0	102,1	100,0	101,6	101,0	33	Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks
34	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	34	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
35	Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	102,0	90,1	91,6	112,1	94,3	35	Manufacture of other transport equipment
36	Proizvodnja namještaja, ostala prerađivačka industrija d.n.k	100,1	100,0	98,6	99,8	99,6	36	Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.
37	Reciklaža	102,8	140,6	116,8	141,3	127,8	37	Recycling
E	**Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom i toplom vodom**	**100,0**	**101,5**	**99,9**	**101,5**	**104,8**	**E**	**Electricity, Gas and Water supply**
40	Proizvodnja i snabdijevanja električnom energijom, plinom, parom i toplom vodom	100,0	101,5	99,9	101,5	104,8	40	Elelctricity,gas, steam and hot water supply

Mjesečni indeksi proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu, ukupan indeks

Monthly Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina, overall index

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Decembar 2006 = 100 *December of 2006=100*												
2007.	99.8	100.2	100.8	99.6	100.3	100.2	100.2	100.2	101.1	103.2	103.7	103.4
2008.	105.4	107.8	108.8	107.2	109.5	111.9	112.4	112.3	110.8	111.1	110.0	109.8
2009.	109.7	109.0	107.8	105.3	105.0	105.1	104.8	104.3	104.4	106.4	105.9	106.0
2010.	106.7	106.8	106.6	105.3	105.9	105.4	105.7	106.3	107.1	109.5	109.7	110.2
2011.	110.4	111.4										
Prethodni mjesec = 100 *Previous month=100*												
2007.	99.8	100.4	100.6	98.8	100.7	99.9	100.0	100.0	100.9	102.1	100.5	99.7
2008.	101.9	102.3	100.9	98.5	102.1	102.2	100.4	99.9	98.7	100.3	99.0	99.8
2009.	103.5	99.4	98.9	97.7	99.7	100.1	99.7	99.5	100.1	101.9	99.5	100.1
2010.	100.7	100.1	99.8	98.8	100.6	99.5	100.3	100.6	100.8	102.2	100.2	100.5
2011.	100.2	100.9										
Isti mjesec prethodne godine = 100 *Same month of the previous year=100*												
2007.	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	103.4
2008.	105.6	107.6	107.9	107.6	109.2	111.7	112.2	112.1	109.6	107.7	106.1	106.2
2009.	104.1	101.1	99.1	98.2	95.9	93.9	93.2	92.9	94.2	95.8	96.3	96.5
2010.	97.3	98.0	98.9	100.0	100.9	100.3	100.9	101.9	102.6	102.9	103.6	104.0
2011.	103.5	104.3										
Decembar prethodne godine = 100 *December of previous year=100*												
2007.	99.8	100.2	100.8	99.6	100.3	100.2	100.2	100.2	101.1	103.2	103.7	103.4
2008.	101.9	104.3	105.2	103.7	105.9	108.2	108.7	108.6	107.2	107.4	106.4	106.2
2009.	99.9	99.3	98.2	95.9	95.6	95.7	95.4	95.0	95.1	96.9	96.4	96.5
2010.	100.7	100.8	100.6	99.3	99.9	99.4	99.7	100.3	101.0	103.3	103.5	104.0
2011.	100.2	101.1										

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Definicija indeksa proizvođačkih cijena

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je kratkoročni statistički indikator koji predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda koje industrijska preduzeća proizvode i prodaju na domaćem tržištu.

Namjena

Prvenstvena namjena Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je da služi kao inidikator opće inflacije. Zatim služi i kao indikator makroekonomskih performansi, eskalator za prilagođavanje cijena u dugoročnim ugovorima, deflator nominalnih vrijednosti outputa ili međufazne potrošnje u ostvarenom obimu proizvodnje i deflator za nominalne vrijednosti kapitalnih troškova u nacionalnim računima, važan alat pri kreiranju i vođenju monetarnih i fiskalnih politika, kao i za donošenje informisanih ekonomskih odluka u privatnom sektoru.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Bosni i Hercegovini

Indeks cijena proizvođača u Bosni i Hercegovini se izračunava na osnovu reprezentativne liste proizvoda i njihovih proizvođača koju čine oko 531 proizvodni subjekt i 918 proizvoda. Svakog mjeseca se prikuplja oko 1854 cijene direktno od samih proizvođača putem jedinstvenog obrasca koji je nastao kao rezultat saradnje sa italijanskim partnerima.

Obuhvat indeksa

Osnovni kriterij pri odabiru proizvoda i usluga koji će se mjesečno posmatrati je bi kriterij proizvođača i proizvoda sa najvećom realizacijom na tržištu, a prema podacima dobijenim putem godišnjeg istraživanja o industriji (IND-21). Sami proizvođači i proizvodi su odabrani od strane entitetskih Zavoda za statistiku dok su pojedinačne stavke unutar tih proizvoda odabrane od strane samih proizvođačkih preduzeća.

NOTES ON METHODOLOGY

Definition of producer price index

Producer price index *is a short-term statistical indicator that represents the measurement of change of prices of industrial products produced and sold by enterprises.*

Purpose

This statistical indicator serves as the measure of inflation. It can also serve as the indicator of economical perfomances, escalator in long-term contracts, deflator for output values, intermediate consumption,and capital consumption in National Accounts, and as a important tool in creating monetary and fiscal politics.

Producer price index in Bosnia and Herzegovina

PPI in Bosnia and Herzegovina is calculated based on the representative list of products and it´s producers making a sample of cca.531 producers and 918 products. Each month 1854 prices are collected directly from producers throug the unique questionnary created in cooperation with Italian experts.

Coverage

The main criterion for selecting the sample of enterprises, products and services that are surveyed was the volume of production and selling on the domestic market got from the Annual survey on Industrial production (IND-21). Entities institutes of statistics have created the sample of enterprises and products and the enterprises itself have choosen the items to be priced.

Snimanje cijena

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode redovnim kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama, franko utovareno na vagon (kamion) u mjestu proizvođača. U tu cijenu ulaze regresi ukoliko ih proizvođač ostvaruje, a isključuju se trgovački rabati i popusti koje prodavac odobrava kupci , PDV i akcize.
Sve cijene se prikupljaju mjesečno u periodu prikupljanja od 21. prošlog mjeseca do 20. tekućeg mjeseca. Obrazac se dostavlja proizvođačkim preduzećima koji ga popunjenog dostavljaju u centrale Entitetskih zavoda za statistiku koje vrše obradu podataka te izračunate indekse dostavljaju Agenciji za statistiku BiH radi njihova agregiranja za nivo Bosne i Hercegovine.

Ponderi

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa proizvođačkih cijena predstavljaju relativno učešće odabranih proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda na domaćem tržištu. Za ovo istraživanje primjenjuju se ponderi se baziraju na podacima Godišnjeg izvještaja industrije (IND-a 21) iz 2006. godine dok se na nivou države na relativnom učešću pojedinačnog entiteta u ukupnoj proizvodnji iz 2006. godine. Svake godine se ponderi koriguju kretanjem cijena iz prethodne godine.

Klasifikacija

Klasifikacija industrijskih proizvoda se bazira na Nomenklaturi industrijskih proizvoda BiH 2005. (Službeni glasnik BiH br.19/06 od 20.03.2006. godine)zasnovane na PRODCOM listi 2005.

Agregiranje

Pri izračunavanju indeksa proizvođačkih cijena prvo se izračunavaju elementarni indeksi na nivou proizvoda koji predstavljaju omjer cijene iz tekućeg perioda i bazne cijene (cijene iz decembra prethodne godine). Pri tome se kao mjera srednje vrijednosti koristi prosta geometrijska sredina. Iz elementarnih indeksa se računaju agregatni indeksi klasa, područja, podpodručja i ukupan indeks korištenjem Laspayres-ove formule za ponderisanu aritmetičku sredinu.

Prices collection

The price that is to be collected each month represents a price for which producer sells his products to the regular costumers on the domestic market at maximum volume, franco loaded into a wagon (truck) at the producers location.It includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rabbates, disscounts, VAT and excises.

All the data should be submitted to the Entities institutes each month for the period from 21th of the previous to the 20th of current month. The Entities Institutes completes the data entry process and calculates the PPI for the level of Entity and forward the indices to the Agency for statistics of B&H that calculates the index for the state level.

Weights

Weights applayed for the calculation of producer price index represent the relative share of selected products in the total value of salles of industrial products on the domestic market. Weights are based on the results of the Annual Survey on Industrial production (IND-21) for the year 2006, but for the state level the weights are based on the relative share of each Entity in the total production also from the year 2006. Each year the weights are price updated.

Classificiation

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in B&H 2005 (Official Gazzette of B&H, No.19/06 from March 20,2006) based on the PRODCOM List 2005.

Aggregation

The first step in calculation of PPI is the calculation of elementary indices at the level of each products, that is the ratio between the current month price and the base price (from December of the previous year). After that the simple geometric mean is applayed. The second step is the calculation of the indices of higher aggregates such as classes, divisions, subsections, sections and overall index using the Laspayeres´s formula for the weighted arithmetic mean.

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/*Phone*: **+387 (33) 220 626** · **Telefaks**/*Telefax*: **+387 (33) 220 622**
Elektronska pošta/*E-mail :* **bhas@bhas.ba** · **Internetska stranica**/*Web site*: **http: //www.bhas.ba**

Odgovara direktor Zdenko Milinović
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Saopštenje priredili: Edin Šabanović, Rubina Ligata i Selma Bajramović
Prepared by: Mr. Edin Sabanovic, Ms. Rubina Ligata and Ms.Selma Bajramovic
Lektor: Amra Kapetanović
Language Editor: Ms. Amra Kapetanović

Štampa: 150 primjeraka
150 copies printed

Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet